

Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου
Καθηγήτρια
Τμήματος Θεολογίας
Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλία

1. *Το φράγμα του ιερού βήματος στα παλαιοχριστιανικά μνημεία της Ελλάδος. Μελέτη αρχαιολογική και λειτουργική*, Αθήνα 1992 (διδακτορική διατριβή).
2. *Μονή Πετράκη (Ιστορία- Αρχιτεκτονική- Γλυπτική-Ζωγραφική)*, Αθήνα 2002.
3. *Από τους Ναζαρηνούς στον Φ. Κόντογλου. Θέματα νεοελληνικής εκκλησιαστικής ζωγραφικής*, Αθήνα 2007.
4. *Βυζαντινές εκκλησίες στον κάμπο των Μεγάρων*, Αθήνα 2007.
5. *Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη*, Αθήνα 2011, 2013.
6. *Μεταβυζαντινές τοιχογραφίες στις εκκλησίες της Ζακύνθου (15^{ος}-18^{ος} αι.)*, Αθήνα 2017.
7. *Η βυζαντινή “Ανάστασις”. Ζητήματα της παλαιολόγιας εικονογραφίας*, Αθήνα 2019.
8. *Χριστιανική, Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη*, Αθήνα 2020.

B. Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, Πρακτικά Συνεδρίων και Συλλογικούς-Τιμητικούς Τόμους

9. «Παλαιοχριστιανικές παραστάσεις του Χριστού και ο Βυζαντινός Παντοκράτωρ», *Θεολογία*, ΝΖ' (1986), τευχ. Δ', 793-854.
10. «Ο Άγιος Νικόλαος στο νησί, στη Ζάκυνθο: Μία άγνωστη παλαιοχριστιανική βασιλική», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, ΙΔ' (1987-1988), 267-276.
11. «Κοπτική Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Μικροτεχνία, Υφάσματα)», Γ. Αντουράκης, *Θέματα Αρχαιολογίας και Τέχνης*, 97-104 και 124-170.
12. «Του εν Αγίοις Πατρός Ημών Γρηγορίου Νύσσης, Περί Παρθενίας Επιστολή προτρεπτική εις τον κατ' αρετήν βίον» (μετάφραση αποσπασμάτων), *Γρηγορίου*

- Νύσσης, Πνεύμα και Λόγος* (εισαγωγή- επιλογή-εποπτεία Στυλ. Γ. Παπαδόπουλος), Αθήνα 1997.
13. «Ο ναός της Αγίας Θέκλης Βολιμών Ζακύνθου και η παλαιότερη φάση των τοιχογραφιών του», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* ΙΘ΄(1996-1997), 221-236.
 14. «Το οικοδομικό χρονικό της Ιεράς Μονής Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Στροφάδων» (Γ. Πουλημένος - Ι. Στουφή- Πουλημένου), *Πρακτικά της Επιστημονικής Ημερίδας «Μονές της Ζακύνθου (Ιστορία, Αρχιτεκτονική, Τέχνη)*, Ζάκυνθος 1988, 211-268.
 15. «Το καθολικό της Μονής της Σπηλαιώτισσας στη Ζάκυνθο», *Εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την Άλωση*, V, Αθήνα 1998, 253-264 (έκδοση του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου).
 16. «Απεικονίσεις του Αγίου Διονυσίου σε ναούς της Αττικής (19^{ος}-20^{ός} αι.)», *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Άγιοι και εκκλησιαστικές προσωπικότητες στη Ζάκυνθο*», Β΄, Αθήνα 1999, 381-414.
 17. «Το καθολικό της μονής της Παλαιοπαναγιάς στην Κυνουρία της Αρκαδίας», *Εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την Άλωση*, VI, Αθήνα 2002, σ.193-204 (έκδοση του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου).
 18. «Ο ναός των Αγίων Θεοδώρων του Α΄ Κοιμητηρίου Αθηνών (Ζωγραφική- Γλυπτική)», *ΕΕΘΣΠΑ*, ΛΕ΄ (2000), 725-791.
 19. «Βυζαντινά αρχιτεκτονικά μέλη στη μονή Αγίου Νικολάου Βαρσών Αρκαδίας», *ΕΕΘΣΠΑ* ΛΖ΄(2002), 705-760.
 20. «Οι περί τέχνης και κάλλους αντιλήψεις του Μ. Βασιλείου και η αισθητική της Βυζαντινής τέχνης», *ΕΕΘΣΠΑ* ΛΗ΄(2003), 539-569.
 21. «Χριστιανικά γλυπτά του Μουσείου Ζακύνθου», *Πρακτικά ΣΤ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου*, Ζάκυνθος, 23-27 Σεπτεμβρίου 1997, Δ΄, Αθήνα 2004, 535-563.
 22. «Το καθολικό της Μονής του Αγίου Γεωργίου των Κρημνών. Αρχιτεκτονική και ζωγραφικός διάκοσμος», *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου: «Παχώμιος Ρουσάνος, 450 χρόνια από την κοίμησή του (+1553)»*, Αθήνα 2005, 141-177, εγchr.πιν. 729-744.
 23. «Ο ναός του Αγίου Αθανασίου στον κάμπο των Μεγάρων», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, ΚΣΤ΄(2005), 73-84.

24. «Η εικονογράφηση του καθολικού της μονής Πετράκη από τον *Αργείο ζωγράφο Γ. Μάρκου*. Ένα πελοποννησιακό εργαστήριο του 18^{ου} αι. στην Αθήνα», *Πρακτικά Γ΄ Τοπικού Συνεδρίου Αργολικών Σπουδών (Ναύπλιο 18-20 Φεβρουαρίου 2005, Αθήναι 2006, 269-288, πιν. ΜΕ΄-ΜΗ΄*.
25. «Οι εικόνες του τέμπλου του ναού των Αγίων Θεοδώρων του Α΄ Κοιμητηρίου Αθηνών. (Νεώτερες παρατηρήσεις)», *ΕΕΘΣΠΑ, ΜΑ΄ (2006), 443-448*.
26. «Το εικονογραφικό πρόγραμμα του Δ. Γεωργαντά στο ναό του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου στο Μαρκόπουλο», *Πρακτικά διημερίδας, Μαρκόπουλο 15-16 Μαΐου 2004, 245-285*.
27. «Παρατηρήσεις σε βυζαντινές τοιχογραφίες της Αττικής κατά την περίοδο της φραγκικής κυριαρχίας των De Ia Roche (1204-1308)», *ΕΕΘΣΠΑ, ΜΔ΄ (2009), 633-677*.
28. «Μεταβυζαντινές τοιχογραφίες από τη βόρεια Ζάκυνθο», *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006, Κύθηρα 2009, τόμ. Ι, 395-424*.
29. «Από το αισθητό στο νοητό κάλλος. Μια προσέγγιση στην αισθητική του αγίου Γρηγορίου Νύσσης», *Στα βήματα του αποστόλου Βαρνάβα, Χαριστήριος τόμος προς τιμήν του Αρχιεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομου Β΄ για τα τριάντα χρόνια αρχιερατικής του διακονίας, Λευκωσία 2008, 677-692*.
30. «Η εικονογράφηση του ναού του Αγίου Δημητρίου του Νέου ‘Ψυρρή’». *Α΄ Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης. Πρακτικά, Αθήνα 2009, 457-483*.
31. «Παρατηρήσεις στο καθολικό της μονής Αστερίου», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας Λ΄ (2009), 109-118*.
32. «Ο «Οι εικόνες του τέμπλου της Παναγίας Φανερωμένης στο Καταστάρι Ζακύνθου», *Χαριστήριος Τόμος Φιόρα Τιμής για τον Μητροπολίτη Ζακύνθου Χρυσόστομο Β΄ Συνετό, Ζάκυνθος 2009, 919-950*.
33. «Χριστιανισμός και αρχαία τέχνη. Ρήξη ή σχέση διαλεκτική;», *Θεολογία, τόμ. 80, τευχ. 3, Ιουλ. - Σεπτ. 2009, 187-215*.
34. «Ο ρόλος των εκκλησιαστικών εικαστικών τεχνών στην ορθόδοξη παράδοση», *Εκκλησία και Πολιτισμός. Πρακτικά Ε΄ Συνεδρίου Θεολογικών Σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2008, Θεσσαλονίκη, 2010, 73-86*.

35. «Οι λειτουργικές τέχνες (ναοδομία, γλυπτική, ξυλογλυπτική, μικροτεχνία κ.λ.π.) στην υπηρεσία της λειτουργικής αγωγής, *Λειτουργική Αγωγή. «Μυσταγωγών Σου Κύριε τους μαθητάς edίδασκες λέγων»*, Πρακτικά ΙΑ΄ Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Βόλος, 19-21 Οκτωβρίου 2009, Αθήνα 2010, 205-236 .
36. «Στοιχεία της τέχνης του Μανουήλ Πανσέληνου στο εικονογραφικό έργο του Φ. Κόντογλου», *ΕΕΘΣΠΑ*, ΜΣΤ΄ (2011), 345-373.
37. «A theological interpretative approach to the iconography of the Byzantine “Anastasis”», *Φιλοτεχνία. Αφιέρωμα εις τον Μητροπολίτην Γέροντα Χαλκηδόνοσ Αθανάσιον Παπάν*, Αθήνα 2011, 423 - 435.
38. «A Byzantine Architrave with a Deesis from the Monastery of St Nicholas Glemes at Pikerni, Arcadia (Greece)», *JÖB* 61 (2011), 185-194.
39. «Ο ναός του Αγίου Διονυσίου στην Παχειά Ράχη της Αίγινας», *Β΄ Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 2010)*, Πρακτικά, Αθήνα 2012, 147-165.
40. «Εικόνα της Γέννησης του Χριστού στο Ναό του Αγίου Ιωάννου Μαρκοπούλου», *ΙΔ΄ Συνάντηση Νοτ. Αν. Αττικής, 6-9/10/2011, Καλύβια, Αττική*, Πρακτικά, 411-420.
41. «Δημήτριος Πελεκάσης. Μια προσέγγιση στην εκκλησιαστική ζωγραφική του», στο: *Ιστορώντας την Υπέρβαση. Από την παράδοση του Βυζαντίου στη νεώτερη τέχνη*, Άνδρος 30 Ιουνίου-29 Σεπτεμβρίου 2013, Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, σσ.103-116.
42. «Αγήνωρ Αστεριάδης. Και πάλι στην Τεγέα: Η εικονογράφηση του Αγίου Αθανασίου στις Ρίζες Τεγέας», στο: *Ιστορώντας την Υπέρβαση. Από την παράδοση του Βυζαντίου στη νεώτερη τέχνη*, Άνδρος 30 Ιουνίου-29 Σεπτεμβρίου 2013, Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 16 σσ.7-182.
43. «Αναστάσιος Λουκίδης. Το εικονογραφικό του έργο στη Ζωοδόχο Πηγή Ακαδημίας», στο: *Ιστορώντας την Υπέρβαση. Από την παράδοση του Βυζαντίου στη νεώτερη τέχνη*, Άνδρος 30 Ιουνίου-29 Σεπτεμβρίου 2013, Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, σσ.117-130 (μαζί με Γ. Τσιγάρα).
44. «Το εικονογραφικό πρόγραμμα των εκκλησιών του Ελλαδικού χώρου κατά τον 19^ο αιώνα και τις πρώτες δεκαετίες του 20ού. Αισθητική και θεολογική

- αποτίμηση», *Ζ' Επιστημονικό Συνέδριο «Το Άγιον Όρος στα χρόνια της Απελευθέρωσης»*, Στρογγυλό τραπέζι: «*Η Ναζαρηνή Ζωγραφική στην Ελλάδα και το Άγιον Όρος*», Αγιορειτική Εστία, Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 453-466.
45. «Ο Κωνσταντίνος Αρτέμης εικονογραφεί στον Άγιο Βασίλειο της οδού Μετσόβου. Το εικονογραφικό πρόγραμμα του ναού και η ερμηνεία του», *Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Ιερός Ναός Αγίου Βασιλείου οδ. Μετσόβου και Μπουμπουλίνας, Επιστημονική Ημερίδα: Ο ζωγράφος Κωνσταντίνος Αρτέμης, εκπρόσωπος της Ναζαρηνής Ζωγραφικής στην Ελλάδα*, Αθήνα, Δεκέμβριος 2013 (Τιμητικό Τόμο για τον Ομότιμο Καθηγητή Γεώργιο Πατρώνο).
46. «Παρατηρήσεις στις τοιχογραφίες του καθολικού της μονής Αστερίου», *Αφιέρωμα στον Ακαδημαϊκό Παναγιώτη Α. Βοκοτόπουλο*, Αθήνα 2015, 517-526.
47. «Επιδράσεις της κρητικής ζωγραφικής σε μεταβυζαντινές τοιχογραφίες της Ζακύνθου», *Ι' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο*, Κέρκυρα, 30 Απριλίου – 4 Μαΐου 2014, *Ι' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Πρακτικά, Κερκυραϊκά Χρονικά Θ' (2016)* 651-664.
48. «Μεταβυζαντινές τοιχογραφίες στη Ζάκυνθο και τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου από την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως έως την άλωση του Χάνδακα (1453-1669)», Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα: «*Η ζωγραφική στα Ιόνια Νησιά από τον μεσαίωνα έως τον 20ό αιώνα. Τέχνη μεθορίου ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή*», *Ι' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Πρακτικά, Κερκυραϊκά Χρονικά Θ' (2016)*.
49. «Ο Φώτης Κόντογλου συνομιλεί με τον Δημήτριο Πελεκάση. Η εικονογράφηση του Αγίου Γεωργίου Κυψέλης», στο: *Φώτης Κόντογλου. Από την Λόγο στην Εκφραση* (επιμέλεια: Χρ. Φ. Μαργαρίτης), Αθήνα 2015, 125-134.
50. «Η πρόσληψη της βυζαντινής και μεταβυζαντινής παράδοσης στο εικονογραφικό έργο του Φώτη Κόντογλου», *Πρακτικά Δ' Επιστημονικού Συμποσίου Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης*, Αθήνα, Θεολογική Σχολή, 13-15 Νοεμβρίου 2015.
51. «ΟΙ Μεταβυζαντινές τοιχογραφίες της Εκατονταπυλιανής (Σχόλια στην εικονογράφηση του Ακαθίστου Ύμνου)», *Πρακτικά Συνεδρίου: ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΥΛΙΑΝΗΣ ΠΑΡΟΥ. 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ ΟΡΛΑΝΔΟ*, 11-14 Σεπτεμβρίου 2015, Πάρος 2019, 125-149.

52. «Ανεικονική τέχνη και Εικονομαχία», *ΕΕΠΘΣΠΑ* 421-445.
53. «Προσκυνηματικά ταξίδια στους Αγίους Τόπους κατά τον τέταρτο αιώνα και η θέση της Εκκλησίας. Προτροπή ή αποτροπή;», *36^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Πρόγραμμα και Περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων*, Αθήνα 20-22 Μαΐου 2016 (υπό δημοσίευση).
54. «Medieval Churches in Tayq (Tao- Klarjet‘i) and their relations with the Byzantine Architecture», Πρακτικά Συνεδρίου *HISTORICAL TAYK. HISTORY, CULTURE, CONFESSION. INTERNATIONAL CONFERENCE*, June 22-24, 2016, Ερεβάν 2019, 251-267.
55. «Regarding the dating of the Church of the Panaghia Gorgoepicoos in Athens», *ΔΧΑΕ ΛΘ’* (2018), σσ. 195-206.
56. «Προσκυνηματικοί τόποι στη Ζάκυνθο και τα Στροφάδια. Τα μνημεία και η ιστορία τους» (μαζί με Αρχιμ. Διονύσιο Λυκογιάννη), *3^ο Διεθνές Συνέδριο Γόρτυνας «Εν Γορτύνη και Αρκαδία εγένετο...», Το προσκύνημα ως τόπος συνάντησης ανθρώπων, λαών, θρησκειών, πολιτισμών*, 28 Σεπτ. - 1 Οκτωβρ. 2017, Ι.Μ. Γορτύνης και Αρκαδίας, Μοίρες (πρόγραμμα Συνεδρίου, υπό δημοσίευση στα Πρακτικά του Συνεδρίου).
57. «Χριστιανική Αρχαιολογία και Τέχνη – Επιγραφική – Παλαιογραφία. *Εκατόν πενήντα χρόνια ιστορικής διαδρομής στη Θεολογική Σχολή*», Πρακτικά Συνεδρίου *180 χρόνια Θεολογικών Σπουδών στο ΕΚΠΑ (1837-2017). Θεολογικό Συμπόσιο*, Αθήνα 2017, 419-432 .
58. «Τα βημόθυρα του τέμπλου της Παναγίας της Σκοπιώτισσας στη Ζάκυνθο. Έργα του Λέου (Ηλιού) Μόσκου;», *Πρακτικά ΙΑ’ Διεθνούς Πανιωνίου Συνεδρίου, Αργοστόλι-Ληξούρι-Κουρκουμελάτα 21-25 Μαΐου 2018, τόμος V, Αρχαιολογία*, σσ. 513-532.
59. «Το παλαιοχριστιανικό φράγμα του ιερού βήματος. Από τις κιγκλίδες στο τέμπλο;», στο: *Τέμπλον. Άγιες Μορφές, Αόρατες Πύλες πίστης, 20ός και 21^{ος} αιώνας* (επιμ.: Χρ. Φ. Μαργαρίτης), Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης, 27 Οκτωβρ. 2017-28 Οκτωβρ. 2018, σσ. 43-50.
60. «Γιάννης Μενεσίδης: Άγιον Όρος. Στα βήματα της βυζαντινής παράδοσης», στο: *Γιάννης Μενεσίδης. Αγιορείτικα σχήματα και χρώματα* (επιμ. Γ. Τσιγάρας), Ι. Μητρόπολις Μαρωνείας και Κομοτηνής, Κομοτηνή 2018, σσ. 29-40.

61. «Παράδοση και δυτικές επιρροές στην εικονογράφηση των εκκλησιών στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος· η επίδραση του Προτεσταντισμού», *ΘΕΟΛΟΓΙΑ* 89, 3(2018), σσ. 163-185.
62. “The Depiction of Women in the Byzantine ‘Anastasis’. An Element of Palaiologan Iconography? ”, *Αρχονταρίκι. Αφιέρωμα στον Ευθύμιο Ν. Τσιγαρίδα*, Αθήνα 2021, σσ. 541-554.
63. «Σχόλια στην εικονογραφία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού (1714-1779)», *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, 240 χρόνια από το Μαρτύριό του (1779-2019)*, Θεολογική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα 10-12 Δεκεμβρίου 2019,, Αθήνα 2021, σσ. 116-135.
64. « “Χριστοῦ λιταῖς σαῖς λοιμόν ἐμφλεξαμένου ναῶ τιμᾶ σε ἦδε ρυσθεῖσα πτόλις”. Πίστη και τέχνη τον καιρό του λοιμού. Η μαρτυρία μιας εικόνας του αγίου Χαραλάμπους από τη Ζάκυνθο (1732)», *Πίστη, Ελπίδα και Όραμα τον καιρό της πανδημίας, Επιστημονική Διημερίδα, 12 και 13 Μαρτίου 2021*. Τμήμα Θεολογίας ΕΚΠΑ, Πρόγραμμα Διημερίδας (υπό δημοσίευση στα Πρακτικά της Διημερίδας).
65. **Εισαγωγικό σημείωμα** στον Τόμο *The Resurrection of Jesus Christ. Contemporary Iconography*, Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Interparliamentary Assembly on Orthodoxy), Αθήνα 2018-2019.

Γ. Λήμματα σε Εγκυκλοπαίδειες

66. «Αστέρη μονή», *ΜΟΧΕ* (Μεγάλη Ορθόδοξη Εγκυκλοπαίδεια), τομ. 1.
67. «Βήμα Άγιον», *ΜΟΧΕ*, τομ. 2.
68. «Βήλον», *ΜΟΧΕ*, τόμ. 2.
69. «Ανάστασις, εικονογραφία», *ΜΟΧΕ*, τομ. 1.
70. «Εικονογραφικοί κύκλοι», *ΜΟΧΕ*, τομ. 6.
71. «Γεννήσεως εικόν», *ΜΟΧΕ*, τομ. 5, 77-80
72. «Γενέθλιον Παναγίας, εικονογραφία», *ΜΟΧΕ*, τομ. 5, 50-51.
73. «Γεωργαντάς Δημήτριος», *ΜΟΧΕ*, τομ. 5, 133.
74. «Διονυσίου μονή εν Άθω», *ΜΟΧΕ*, τομ. 6, 270-272.
75. «Δαφνίου μονή, ψηφιδωτά», *ΜΟΧΕ*, τομ. 6, 28-31.
76. «Επισκοπή Ευρυτανίας», *ΜΟΧΕ*, τομ. 7, 230.

77. «Ερέχθειον», *ΜΟΧΕ*, τομ. 7, 269-270.
78. «Ζάκυνθος: αρχιτεκτονική, τοιχογραφίες», *ΜΟΧΕ*, τομ. 9, 37-40.
79. «Ζωοδόχος Πηγή», Παναγία, εικονογραφία», *ΜΟΧΕ*, τομ. 7, 497-499.
80. «Ηλίας, προφήτης, εικονογραφία», *ΜΟΧΕ*, τομ. 8, 2-5.
81. «Θησείο», *ΜΟΧΕ*, τομ. 8, 362-363.
82. «Θεοτόκος, εικονογραφία», *ΜΟΧΕ* (σε συνεργασία με Μ. Ασφενταγάκη), τομ. 8, 240-250.
83. «Καταπολιανή Πάρου», *ΜΟΧΕ*, τομ. 9, 508-510.
84. «Κομνήνεια τέχνη», *ΜΟΧΕ*, τομ. 10.
85. «Κόντογλου Φώτης», *ΜΟΧΕ*, τομ. 10.
86. «Κοπτική τέχνη», *ΜΟΧΕ* (σε συνεργασία με Μ. Ασφενταγάκη), τομ. 10.

Δ. Βιβλιοκρισίες

87. Anthony Kaldellis, *The Christian Parthenon. Classicism and Pilgrimage in Byzantine Athens*, Cambridge University Press, New York 2009, *Θεολογία*, τόμ. 89, τευχ. 3, Ιούλ.-Σεπτ. 2009, 377-381

Ε. Επιστημονική επιμέλεια τόμων

- Β' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 2010), Πρακτικά, Αθήνα 2012 (μαζί με Σταύρο Μαμαλούκο).
- Γ' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 2010), Πρακτικά, Αθήνα 2012 (μαζί με Σταύρο Μαμαλούκο).
- Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 2010), Πρακτικά, Αθήνα 2015 (μαζί με Σταύρο Μαμαλούκο).
- Ε' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 2010), Πρακτικά, Αθήνα 2017 (μαζί με Σταύρο Μαμαλούκο, υπό έκδοση).

ΣΤ. Εκλαϊκευμένα άρθρα και βιβλία, όπως για την *Εκατονταπυλιανή της Πάρου*, την *Επτανησιακή Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική* την περίοδο της Βενετοκρατίας, τα *βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία της Ζακύνθου*, την *εικονογράφηση του καθολικού της μονής Πετράκη από τον Γ. Μάρκου*, τον *μητροπολίτη Αθηνών Μιχαήλ Χωνιάτη* και την *εικονογράφησή του σε βυζαντινούς ναούς της Αττικής* κ.ά. έχουν δημοσιευθεί στον περιοδικό τύπο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών (*Τόλμη*), της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου (*Ενοριακή Παρουσία*) και της Ζακύνθου, καθώς, στο περιοδικό *Σύναξη* (Ενθετα Τέχνης). Έχει επίσης δημοσιευθεί το βιβλίο: *Ιερός Ναός Γενεσίου της Θεοτόκου (Παναγίτσας) στη Νίκαια*, Αθήνα 2013 (σε συνεργασία με Ι. Φριλίγκο).